

OnderWijs met Kennis

OnderWijs met Kennis helpt leraren bij het zoeken, selecteren, beoordelen en toepassen van kennis ter verbetering van de eigen onderwijspraktijk. Met deze webtool kunnen leraren hun competenties hierin vergroten, daardoor meer onderbouwde onderwijskundige keuzes maken en hun onderzoekende houding versterken.

1. Wanneer gebruik je kennis?

Soms loop je als team tegen een probleem aan of vraag je je af of jullie aanpak wel de juiste is. Vaak zijn we geneigd om snel voor een oplossing te kiezen of om gewoon maar iets uit te proberen, maar vaak is het beter om eerst uit te zoeken wat hierover al bekend is.

1.1 Wanneer gebruik je kennis?

Kennis uit onderzoek kan helpen om keuzes te onderbouwen of juist om goede keuzes te kunnen maken. Bijvoorbeeld als je je afvraagt of jullie aanpak wel de juiste is of wanneer je tegen een probleem aanloopt waarvan je niet weet hoe je dit het beste kunt oplossen. Met behulp van kennis uit onderzoek kun je dus met elkaar werken aan de verbetering van het onderwijs op jullie school.

1.2 Het belang van kennisbenutting

Kennisbenutting is gericht op het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk en schoolontwikkeling. Je gebruikt daarvoor kennis uit onderzoek, bijvoorbeeld door het lezen van literatuur. Maar waarom zou je eigenlijk kennis uit onderzoek benutten?

2. Hoe vind je kennis?

Kennis is er in overvloed en steeds meer kennis is via internet toegankelijk. Voor je het weet zie je door de bomen het bos niet meer. Het is daarom van groot belang dat je weet waar je moet zoeken, hoe je moet zoeken en hoe je moet selecteren om uiteindelijk een oplossing voor je probleem of antwoord op je vraag te kunnen krijgen.

2.1 Hoe maak je van een praktijkvraag een kennisvraag?

Welk verbeterpunt willen jullie in het team of in de werkgroep aanpakken? Ga eerst eens na wat het probleem (of de verbeterwens) precies is, door wie het zo wordt ervaren, wat al eerder is geprobeerd. Bedenk daarna welke extra kennis nodig is om het probleem op te lossen of om het onderwijs te verbeteren.

2.2 Waar zoek je?

Je weet inmiddels wát je wilt gaan zoeken. Maar wáár vind je nu de juiste bronnen? Je zult misschien geneigd zijn meteen te gaan googelen, maar dat is niet altijd even handig. Met Google zoek je een speld (je bron) in een hooiberg (het complete internet). Er bestaan databanken die specifieke bronnen bij elkaar hebben gezet, bijvoorbeeld alleen Nederlandstalige literatuur over onderwijs. Dit helpt je gericht te zoeken.

2.3 Hoe zoek je handig?

Goed zoeken is een vak apart. Om te vinden wat je zoekt is het van belang dat je de juiste trefwoorden gebruikt. Ga terug naar je kennisvraag. Welke begrippen staan daarin centraal? Bedenk daarbij zoveel mogelijk synoniemen en verwante termen.

2.4 Hoe selecteer je?

Als je een lijst met zoekresultaten hebt is de volgende stap dat je enkele bronnen selecteert die je verder wilt gaan bestuderen. Let daarbij allereerst op de volgorde van de zoekresultaten. De eerste resultaten zijn vaak relevanter.

3. Hoe interpreteer je kennis?

Als je relevante bronnen gevonden hebt, is de volgende stap dat je moet zien te begrijpen wat er precies staat. En dat is vaak nog niet zo eenvoudig als het lijkt! Om de informatie uit de bronnen te halen die jij nodig hebt, is het van belang dat je weet hoe je de kern eruit haalt, wat relevant is voor jouw vraag of probleem en wat de waarde is van wat er staat.

3.1 Hoe haal je de kern eruit?

De kern uit een stuk tekst halen wil zeggen dat je kort kunt omschrijven wat de belangrijkste boodschap van de auteur van de tekst. Daarvoor moet je doelgericht kunnen lezen. Dat wil zeggen, gericht lezen, met een focus op het beantwoorden van je kennisvraag.

3.2 Wat is relevant?

Vaak is lang niet alles wat in een bron staat relevant voor het beantwoorden van jouw kennisvraag. Maak onderscheid tussen hoofd- en bijzaken. Lezen is eigenlijk zoeken naar wat voor jou relevant is.

3.3 Wat is de zeggingskracht?

We zijn geneigd om alles wat op papier (of internet) staat voor waar aan te nemen. Soms kunnen verschillende bronnen elkaar echter tegenspreken. Om de zeggingskracht van je bron te bepalen kun je bijvoorbeeld kijken of het de mening van de auteur betreft of het om wetenschappelijk onderzoek gaat, je kunt nagaan of de auteur een bepaalde staat van dienst heeft op het gebied van onderzoek en op welke literatuur de bron gebaseerd is.

4. Hoe benut je kennis?

Nu je alle relevante informatie hebt verzameld om jullie probleem op te lossen of vraag te beantwoorden, is het de vraag hoe je de gevonden kennis vertaalt naar jullie eigen praktijk.

4.1 Met wie werk je samen?

Het is belangrijk om het toepassen van nieuwe inzichten niet op eigen houtje of in een klein groepje te doen. Als je samenwerkt en leert en de uitkomsten deelt in het team kun je veel meer bereiken, borg je een doorgaande lijn in de school en draag je bij aan de schoolontwikkeling. Ook is het belangrijk dat verbetervoorstellen passen bij de schoolontwikkeling en het onderwijsconcept.

4.2 Hoe formuleer je een doel?

Op basis van de gelezen literatuur stelt de werkgroep een haalbaar en realistisch verbeterdoel, die past bij de situatie van de school en bij het onderwijsconcept.

4.3 Hoe maak je een actieplan?

Om de verworven inzichten te kunnen gaan toepassen in de praktijk is het belangrijk dat jullie planmatig te werk gaan. Check daarbij voortdurend of je elkaar goed begrijpt (bedoelen we hetzelfde?). Maak een zo concreet mogelijk actieplan, wie wat wanneer doet en hoe je straks nagaat of het doel is behaald.